

ผลของการบำบัดด้วยหนังสือต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง
ของเด็กพิการโรงเรียนศรีสังวาลย์

นางสาว อภิตชา พรชัยเกตุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-866-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018379

1451832x

**EFFECT OF BIBLIOTHERAPY ON THE SELF-ESTEEM
OF THE CRIPPLES IN SRISANGWAL SCHOOL**

MISS ATITTAYA PORNCHAIKATE

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Science**

Department of Psychiatry

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-866-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการบำบัดด้วยหนังสือต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง
ของเด็กพิการ โรงเรียนศรีสังวาลย์

โดย

นางสาว อติทยา พรชัยเกตุ

ภาควิชา

จิตเวชศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ไพจิตร สุทธิวรณ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณนิมล กุลบุญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ผอ. วิชา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผอ. วิชา ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง ภิรมย์ สุคนธาภิรมย์)

ไพจิตร อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ไพจิตร สุทธิวรณ)

ผอ. วิชา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณนิมล กุลบุญ)

ผอ. วิชา กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นงพงา ลีมสุวรรณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อติชยา พรชัยเกตุ : ผลของการบำบัดด้วยหนังสือต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก -
พิการโรงเรียนศรีสังวาลย์ (EFFECT OF BIBLIOTHERAPY ON THE SELF-ESTEEM OF
THE CRIPPLES IN SRISANGWAL SCHOOL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพ.ไพจิตร สุทธิธรรม ,
อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.พรรณพิมล กุลบุญ , 90 หน้า. ISBN 974-579-866-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า การบำบัดด้วยหนังสือ สามารถเสริมสร้างความรู้สึก
เห็นคุณค่าในตนเองให้แก่เด็กพิการของโรงเรียนศรีสังวาลย์ได้หรือไม่จึงใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง
กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กพิการทั้งเพศชาย และหญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 3
ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ และพักอยู่ที่ศูนย์บริการเด็กพิการของมูลนิธิธรรมาเคราะห์คนพิการจำนวน 26 คน
โดยสุ่มอย่างง่ายเข้าเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 13 คน กลุ่มทดลองได้รับการบำบัดด้วย
หนังสือ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ และทั้ง 2 กลุ่มได้รับการดูแลตามปกติจากโรงเรียน
และศูนย์บริการเด็กพิการ ผู้วิจัยได้ให้เด็กทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์-
สมิธฉบับปรับปรุง ก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยหาค่า
เฉลี่ย (\bar{X}), ค่าความแปรปรวน (S^2) และ t-test ในการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบำบัดด้วยหนังสือสามารถเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้แก่
เด็กพิการชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 3 ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์.....
สาขาวิชา.....สุขภาพจิต.....
ปีการศึกษา.....2534.....

ลายมือชื่อนิติต.....อติชยา พรชัยเกตุ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ไพจิตร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....พรรณพ.....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C345333 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD : BIBLIOTHERAPY / SELF-ESTEEM / CRIPPLES

ATITTAYA PORNCHAIKATE : EFFECT OF BIBLIOTHERAPY ON THE SELF-ESTEEM OF THE CRIPPLES IN SRISANGWAL SCHOOL.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PHAICHIT SUTTHIWAN, B.Sc.M.D., THESIS CO-ADVISOR : ASSIS PROF.PANPIMON KOONLABOON. 90 PP. ISBN 974-579-866-5

This experimental study aims at investigating wheather bibliotherapy increases the self-esteem of the cripples in Srisangwal school. Samples were 26 boys and girls who were studying in Mathayomsuksa 1,2 and 3 of Srisangwal school and live in the center for crippled children. Students were randomly divided into 2 groups, each containing 13 students to form a control group and an experimental group. The experimental group recived bibliotherapy for 8 weeks where as the control group did not recived bibliotherapy. However the two groups received the same education at school and the same care from the center for crippled children. The Coopersmith Self-Esteem Inventory was administered to both groups prior to the start of the eight-week period and at the end of the period. Data were analized to determine by mean (\bar{X}), vavaince (S^2) and t-test.

It was found that bibliotherapy could increase the self-esteem of the cripples in Matayomsuksa 1,2 and 3 of Srisangwal school.

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ไพจิตร สุกธวัชรณ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์
พรหมพิมล กุลบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ให้กำลังใจ
และความคุ้มครองการวิจัยมาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง ภิรมย์
สุคนธาภิรมย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นางพวง
ลัมสุวรรณ กรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร ผู้ให้คำแนะนำ
ด้านสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาสนา แฉล้มเขตร ที่ได้ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจในการ
ทำวิจัย อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ตามหลักสูตรสาขาวิชาสุขภาพจิตแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณประธานมูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนศรีสังวาลย์
ตลอดจนคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกทุกประการในการ
เก็บข้อมูล และขอขอบคุณน้อง ๆ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ของโรงเรียน
ศรีสังวาลย์ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณ คุณมนตรี อัดตะ
ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณ พี่ ๆ และเพื่อนร่วมงานหอผู้ป่วยไตเทียม โรงพยาบาลศิริราชทุกท่าน
ที่ให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสมาศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบคุณ พี่ ๆ และเพื่อน
นิสิตสาขาสุขภาพจิตทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

และท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และขอขอบคุณ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทุกคน
ซึ่งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยระลึกถึงในพระคุณของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น และที่ไม่อาจกล่าวนามได้หมด
ในที่นี้ ตลอดไป

อภิศยา พรชัยเกตุ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
คำนิยามศัพท์	6
2 วารณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	7
ความหมาย	7
พัฒนาการ	9
องค์ประกอบที่มีอิทธิพล	13
การเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	16
ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กพิการ	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบำบัดด้วยหนังสือ	19
ความหมาย	19
ประวัติความเป็นมา	21
วัตถุประสงค์	22

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
กระบวนการของการบำบัด	23
องค์ประกอบของการบำบัด	24
เทคนิคการบำบัดด้วยหนังสือ	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	30
ประชากร	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	49
วัตถุประสงค์การวิจัย	49
สมมติฐานการวิจัย	49
ประชากร	49
กลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การดำเนินการทดลอง	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
อภิปรายผลการวิจัย	53

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวทางในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้	59
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	60
ข้อจำกัดการวิจัย	60
เอกสารอ้างอิง	62
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	70
ภาคผนวก ค	72
ภาคผนวก ง	79
ภาคผนวก จ	88
ภาคผนวก ฉ	89
ประวัติผู้วิจัย	90

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	41
2. จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	42
3. จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา.....	43
4. จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	44
5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง.....	45
6. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเองของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	46
7. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเองของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง.....	47
8. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	48

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย